

2022-10-27
Dnr: U2022/02568
Vårt dnr: 063/2022

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Elever i grundskolan, specialskolan, sameskolan och gymnasieskolan ska lättare få läsa i snabbare takt och på högre nivå, U2022/02568

Sveriges Dövas Riksförbund, SDR, driver frågor, agerar kraftfullt och väcker opinion om våra mänskliga och demokratiska rättigheter. Vi arbetar för rätten och möjligheten att använda svenskt teckenspråk, samt driver på utvecklingen mot ett samhälle där det svenska teckenspråket har en självklar plats.

SDR välkomnar förslagen till ändringarna i läroplanen för grundskolan, specialskolan, sameskolan samt gymnasieskolan för att tillvarata potentialen hos särskilt begåvade och högpresterande elever.

För döva elever som i sin skolgång får undervisning på svenskt teckenspråk ska motsvarande förutsättningar gälla om eleven önskar läsa i snabbare takt och på högre nivå. I promemorian föreslås att fjärrundervisning alltid ska få användas för en elev i grund-, special- samt sameskolan för studier på nivåer i ett ämne som eleven läser enligt gymnasieskolans ämnesplan, och att detta ges på entreprenad till en huvudman för en gymnasieskola. Huvudmannen för gymnasieskolan som får detta uppdrag behöver säkerställa att denne kan erbjuda lärare och kursansvariga med rätt kompetens, för att kunna bedriva undervisning på svenskt teckenspråk till berörda elever.

Riksgymnasiet i Örebro som tar emot döva och hörselskadade elever från hela landet, kan vara en sådan huvudman. I promemorian nämns dock inget om riksgymnasiet och som kanske behöver tas med i beaktande om riksgymnasiet aktualiseras som huvudman.

SDR vill dock här uppmärksamma att den befintliga antagningsprocessen för att ansöka till riksgymnasiet för döva respektive hörselskadade är omständlig och utformningen i ansökan upplevs som föråldrad. Det föreligger en stor tyngd på medicinska och hörselrelaterade frågor och som kan vara problematiska om dessa ställs mot elevens språkpreferens - om att få undervisning på svenskt teckenspråk. Sverige har ratificerat konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Artikel 24 om utbildning är väldigt tydlig och utgår från vad som är mest ändamålsenligt för berörd individ. Barnkonventionen är lagstadgad i Sverige, enligt den ska alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Vidare ska barnet ha rätt att höras i alla frågor som rör barnet samt hänsyn ska tas till barnets åsikter.

Döva elever i grund- samt specialskolan som bedöms ha förutsättningar och som önskar läsa kurser på gymnasienivå, specifikt på riksgymnasiet, ska kunna få göra det.

Döva elever som går på gymnasiet med ambition samt förutsättningar att läsa högskolekurser vid sidan om ska ha rätt till teckenspråkstolk och motsvarande insatser utifrån elevens behov och önskemål.

Vänliga hälsningar

Sveriges Dövas Riksförbund

Joakim Hagelin-Adeby
Vice förbundsordförande